

DWST-WOOS.4021.5.2025.IT
Warszawa, 12 marca 2025 r.

Gmina Tuchola

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 138 § 2 w związku z art. 144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) – dalej „k.p.a.”, oraz art. 89 ust.1, 3 i 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854, 1562, 1635 i 1933) – dalej „u.p.o.”, po rozpatrzeniu zażalenia Burmistrza Tucholi z dnia 15 stycznia 2025 r. (znak: OR.0123.12.2024.2025.ZKM) na postanowienie Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 stycznia 2025 r. (znak: WEPiP.545.10.2024.IZ) negatywnie opiniujące zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2025 r. Szkoły Podstawowej im. Leona Wyczółkowskiego w Kiełpinie, Kiełpin 57, 89-500 Tuchola,

postanawiam
uchylić zaskarżone postanowienie w całości
i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.

UZASADNIENIE

W dniu 29 listopada 2024 r. Rada Miejska w Tucholi podjęła uchwałę nr VI/50/24 w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Leona Wyczółkowskiego w Kiełpinie, dalej – „SP w Kiełpinie”. W uchwale wskazano, że po zlikwidowaniu SP w Kiełpinie uczniowie będą kontynuować naukę w Szkole Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Tucholi – dalej „SP nr 3 w Tucholi” oraz zapewniony zostanie tym uczniom dowóz. Główną przesłanką uzasadniającą likwidację ww. szkoły jest mała liczba dzieci w oddziałach w stosunku do kosztów utrzymania szkoły. Organ prowadzący wskazał, że SP w Kiełpinie jest drugą najmniej liczebną placówką spośród szkół prowadzonych przez Gminę Tuchola i uczęszcza do niej obecnie 79 uczniów w 10 oddziałach, w tym w oddziałach i punktach przedszkolnych 24 dzieci. Zatem, zdaniem organu prowadzącego, czynnikiem przemawiającym za likwidacją szkoły jest konieczność dostosowania sieci szkół w gminie do realnych potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych oraz związane z tym racjonalne wydatkowanie środków na realizację zadań oświatowych. Zasadniczym powodem podjęcia uchwały likwidacyjnej jest niekorzystna sytuacja demograficzna, polegająca na spadku wskaźnika urodzeń, a także zauważonych procesach migracyjnych ludności tj. przeprowadzki do innych krajów, miejscowości i pobieranie nauki w innych szkołach na terenie faktycznego zamieszkania rodziny. Uchwałą rady gminy, obwód zlikwidowanej szkoły zostanie włączony do obwodu SP nr 3 w Tucholi. Proponowana przez samorząd

gminny zmiana umożliwi dzieciom ze SP w Kiełpinie naukę w oddziałach liczących od 18 do 25 uczniów, co wpłynie korzystnie na efekty nauczania, gdyż najlepsze warunki rozwojowe stwarzają średnio liczne klasy liczące od 14 do 25 uczniów. W ocenie organu prowadzącego organizacja SP nr 3 w Tucholi, po włączeniu obwodu SP w Kiełpinie, nie pogorszy warunków nauki i nie ograniczy powszechnej dostępności do szkoły. W związku z dowozem dzieci do szkół organ wskazał, że droga dojazdowa z Kiełpina i pozostałych wsi należących do SP w Kiełpinie wynosi 9,6 km, a czas dowozu mieści się w granicach 10 min. Gmina podkreśliła również, że wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów SP nr 3 w Tucholi kształtują się na poziomie średniej gminnej, co zapewni utrzymanie poziomu edukacji przez uczniów SP w Kiełpinie. Organ prowadzący zwrócił również uwagę na czynnik ekonomiczny, wskazując, że spadająca liczebność uczniów z niewystarczającą subwencją oświatową spowodowały zwiększenie wydatków na oświatę ponoszonych przez gminę.

Ponieważ wykonanie ww. uchwały powierzono Burmistrzowi Tucholi, pismem z dnia 3 grudnia 2024 r. (znak: OR.0123.4.2024.JG), zwrócił się on do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty z prośbą o wydanie opinii w przedmiotowej sprawie, dołączając ww. uchwałę wraz z jej uzasadnieniem.

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2025 r. (znak: WEPiP.545.10.2024.IZ) Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty – dalej: „Kurator”, negatywnie zaopiniował zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2025 r. SP w Kiełpinie. Kurator, w oparciu o dostarczone przez dyrektorów szkół dokumenty dotyczące bazy lokalowej i dydaktycznej, dokonał analizy warunków lokalowych obu ww. szkół. Według poddanych ocenie kuratora dokumentów, bazę lokalową SP w Kiełpinie stanowi 10 sal dydaktycznych wyposażonych w tablice multimedialne lub monitory dotykowe. W kl. IV-VIII uczniowie mają do dyspozycji sale: polonistyczno-historyczną, matematyczno-fizyczną, techniczno-komputerową, języków obcych oraz biologiczno-geograficzno-chemiczną. Bazę sportową stanowi: sala gimnastyczna, dwa boiska (jedno ze sztuczną powierzchnią, drugie trawiaste). W SP nr 3 w Tucholi uczniowie mają do dyspozycji 16 sal, w tym 14 z nich pomieści maksymalnie 30 uczniów, natomiast 2 z nich po 22 uczniów. Bazę stanowią dwa boiska (sportowe i rekreacyjne) oraz pełnowymiarowa sala gimnastyczna. W szkole funkcjonują też dwie świetlice, które sprawują opiekę nad dziećmi od godz. 6.30 do 16.00. W świetlicy w godz. 11.30-11.50 oraz 12.35-12.55 wydawane są obiady przygotowane w szkolnej kuchni. Zdaniem organu I instancji, podane przez szkoły informacje wskazują, że obie placówki są dostosowane do potrzeb swoich uczniów, organizują zajęcia pozalekcyjne, imprezy okolicznościowe, korzystają z dotowanych programów rządowych takich jak: „Poznaj Polskę”, „Aktywna Tablica”, „Laboratoria przyszłości”, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. Kurator stwierdza, że z analizy danych otrzymanych ze szkół wynika, że do SP nr 3 w Tucholi uczęszcza 336 uczniów, w tym ponad połowa, bo 190 z nich jest spoza obwodu. Do SP w Kiełpinie uczęszcza 79 uczniów w tym 2 z obwodu SP w Stobnie, 1 ze SP nr 1 w Tucholi oraz jeden ze SP nr 3 w Tucholi. Kurator, na podstawie danych dotyczących liczby dzieci należących do obwodu szkoły likwidowanej i przejmującej stwierdza, że SP nr 3 w Tucholi

nie posiada bazy lokalowej, która zapewniłaby dotychczasową jednozmienowość nauki w SP w Kiełpinie. Organ I instancji stwierdził, że organizacja nauki uczniów połączonych szkół (tylko z połączonego obwodu tych szkół) wymagałaby stworzenia 18 oddziałów. Dodatkowo po dołączeniu obecnie uczęszczających do szkoły przejmującej uczniów spoza obwodu, liczba ta wzrasta do 25 oddziałów. Z oceny bazy lokalowej SP nr 3 w Tucholi, pod kątem zapewnienia realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego a także bezpieczeństwa w czasie pobytu uczniów w szkole wynika, że w szkole tej konieczne byłoby wprowadzenie nauki dwuzmienowej. W przypadku uczniów ze SP w Kiełpinie oraz uczniów SP nr 3 w Tucholi dwuzmienowość byłaby niekorzystną zmianą z punktu widzenia efektywnej nauki a wprowadzenie jej wiąże się z koniecznością organizacji opieki świetlicowej i dłuższym przebywaniem nawet najmłodszych uczniów w szkole. Zdaniem Kuratora jest to niezgodne z art. 31 Konwencji o prawach dziecka, czyli zapewnieniem prawa do wypoczynku i czasu wolnego, do uczestniczenia w zabawach i zajęciach rekreacyjnych, stosownych do wieku dziecka. Kurator wskazuje, że analiza sytuacji demograficznej szkół funkcjonujących na obszarze gminy dotyczyła tylko SP w Kiełpinie, natomiast brak jest danych w tym zakresie dotyczących SP nr 3 w Tucholi. W ocenie organu I instancji analiza liczby uczniów uczęszczających do SP w Kiełpinie wskazuje, że w latach 2021-2024 liczba ta utrzymywała się na podobnym poziomie. Kurator oceniając zasadność planowanej likwidacji SP w Kiełpinie uznał, że ograniczy ona dostęp do edukacji ze względu na dowóz uczniów do szkoły. Dotychczas z dowozu organizowanego przez gminę korzystało jedynie 24 uczniów. Zdaniem organu I instancji liczba dzieci, które mają być dowożone po planowanej likwidacji, wskazuje na konieczność zorganizowania przejazdu więcej niż jednym autobusem. Szacowany przez gminę czas dowozu do szkoły (10 minut), w opinii Kuratora, oparty został o niewłaściwe przesłanki, gdyż jest zgodny z czasem przejazdu w linii prostej ze znajdującej się najdalej miejscowości Dąbrówka, nie uwzględniając czasu zatrzymania się autobusu w kolejnych miejscach zamieszkania uczniów likwidowanej szkoły. Kurator stwierdza, że po uwzględnieniu tych punktów czas przejazdu znacząco się wydłuży i może wynosić nawet 30 minut. Dodatkowo, organ nadzorujący zwrócił uwagę, że gmina zadeklarowała organizację dowozu zgodnie z przepisami prawa, co w takim przypadku wyklucza dowożenie dzieci poniżej 5 roku życia, a w konsekwencji może doprowadzić do ograniczenia dostępu do edukacji dla dzieci najmłodszych objętych obecnie wychowaniem przedszkolnym w SP w Kiełpinie. Organ I instancji, podobnie jak rodzice dzieci ze SP w Kiełpinie uznał, że likwidacja tej szkoły może stać się przyczyną wykluczenia niektórych dzieci i zamknąć im szanse na dobry start edukacyjny.

Na powyższe postanowienie, Burmistrz Tucholi pismem z dnia 15 stycznia 2025 r. (znak: OR.0123.12.2024.2025.ZKM), za pośrednictwem Kuratora, z zachowaniem ustawowego terminu, zażalenie do Ministra Edukacji. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie przez Kuratora:

1. następujących przepisów postępowania, co miało istotny wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia w sprawie:

a) art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a. poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz zaniechanie wyjaśnienia istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych tj.:

- pominięcie i zignorowanie przez organ nadzoru pedagogicznego pogarszającego się stanu demograficznego i prognozy stanu liczebności Gminy Tuchola w najbliższych latach, w tym obszaru obejmującego obwód likwidowanej szkoły,

- eksponowanie przez organ nadzoru pedagogicznego okoliczności o charakterze poza ustawowym i ogólnym, takich jak zachwianie poczucia bezpieczeństwa uczniów, woli rodziców, rady pedagogicznej i innych podmiotów zainteresowanych uzyskaniem negatywnej opinii sprawie likwidacji szkoły, w sytuacji nieprzeprowadzenia gruntownej analizy wskazanych przez organ prowadzący okoliczności faktycznych, prawnych i opieranie się na subiektywnej opinii lokalnej społeczności,

- dowolne ustalenie, że czas dojazdu uczniów z obwodu likwidowanej szkoły do SP nr 3 w Tucholi, znacznie się wydłuży, w sytuacji, gdy organ nadzoru pedagogicznego nie ustalił jak organ prowadzący będzie realizował obowiązek dowozu i oparł się na informacjach i odczuciach przekazywanych przez osoby zainteresowane nielikwidowaniem SP w Kiełpinie,

- pominięcie przez Kuratora faktu, iż w przypadku likwidacji szkoły budynek, w którym mieści się ona obecnie, pozostanie nadal mieniem gminnym z przeznaczeniem dla lokalnej społeczności i może stać się ośrodkiem kultury i spotkań lokalnej społeczności,

- dokonanie tendencyjnej oceny i ustalenie, że w przypadku kontynuowania nauki przez uczniów likwidowanej szkoły w SP nr 3 w Tucholi, pogorszą się warunki nauczania i grozi uczniom dwuzmianowość (błędne obliczenia i wnioski organu nadzoru pedagogicznego),

- brak odniesienia się do jakości nauczania w likwidowanej szkole i całkowite pominięcie omówienia wyników ostatniego egzaminu ósmoklasistów, którego wyniki z matematyki okazały się najgorsze w całym województwie kujawsko-pomorskim,

- pominięcie i całkowite zignorowanie przez Kuratora okoliczności, że sieć szkół w Gminie Tuchola jest bardzo rozbudowana i obejmuje 8 szkół podstawowych, z czego w 4 szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie miasta Tuchola uczy się ok 80% uczniów a w 4 szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Tuchola uczy się ok 20 %, przy czym odległość między szkołami na terenie gminy nie przekracza średnio 7,5 km,

- zaniechanie odniesienia się przez Kuratora do podnoszonych w opiniowanej uchwale kwestii dotyczących przyczyn ekonomicznych związanych z zamiarem likwidacji SP w Kiełpinie.

b) art. 107 § 3 w zw. z art. 126 i art. 124 § 2 k.p.a. poprzez zaniechanie prawidłowego uzasadnienia zaskarżonego postanowienia i pominięcie uzasadnienia prawnego, co prowadzi do istotnego naruszenia przepisów procedury, bowiem organ nadzoru pedagogicznego poza powołaniem się na szereg okoliczności faktycznych, nie dokonał w istocie subsumpcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod normę prawną (art. 89 ust.

1 u.p.o.) i zaniechał wyjaśnienia w jakim zakresie zamiar likwidacji SP w Kiełpinie narusza przepisy prawa;

2. naruszenie prawa materialnego tj.:

a) art.89 ust. 1 u.p.o poprzez oparcie przez organ nadzoru pedagogicznego swojej opinii na dowolnych przesłankach poza ustawowych,

b) art. 2 i art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w zw. z art. 8 ust. 15 u.p.o. poprzez wkroczenie organu nadzoru pedagogicznego w ustawowe kompetencje jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wykonywania zadań własnych gminy, do których należy tworzenie, prowadzenie i likwidacja szkół podstawowych,

c) art. 2 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 163 i art. 165 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez naruszenie przez organ nadzoru pedagogicznego zasady samodzielności w działaniu przypisanej ustawowo jednostkom samorządu terytorialnego, które obowiązane są działać na podstawie i w granicach prawa, a także na własną odpowiedzialność,

d) naruszenie art. 85 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 171 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez przekroczenie przez Kuratora zakresu nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego ograniczonego ustawą wyłącznie do kryterium legalności.

W oparciu o ww. zarzuty Strona wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty i pozytywne zaopiniowanie zamiaru likwidacji SP w Kiełpinie, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego, obiektywnego i rzetelnego rozpoznania przez organ I instancji.

Minister Edukacji – dalej „Minister”, po analizie stanu faktycznego i prawnego w przedmiotowej sprawie, postanowił uchylić zaskarżone postanowienie Kuratora i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji. Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala Ministrowi, bez naruszenia przepisów k.p.a., na podtrzymanie negatywnej opinii kuratora oświaty lub uchylenie jej i wydanie pozytywnej opinii. W trakcie rozpoznawania sprawy niezbędne okazało się bowiem przeprowadzenie postępowania dowodowego w znacznym zakresie, a wątpliwości organu odwoławczego, co do stanu faktycznego sprawy nie są możliwe do wyeliminowania w trybie art. 136 § 1 k.p.a., w myśl którego organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania organowi, który wydał decyzję.

Na podstawie materiału dowodowego przekazanego przez organ I instancji, Minister stwierdził, że organ ten nie wyjaśnił wszystkich okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy i wydał zaskarżone postanowienie z naruszeniem przepisów art. 7, 77 § 1 i 107 § 3 k.p.a.

Organ I instancji przy ponownym rozpatrzeniu sprawy powinien zgromadzić materiał dowodowy, pozwalający przeanalizować wszystkie aspekty sprawy związane z likwidacją SP w Kiełpinie oraz wyjaśnić i ocenić skutki planowanych zmian, w tym prezentowane i wskazane w uzasadnieniu uchwały nr VI/50/24 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 listopada 2024 r., tj. niską liczebność dzieci w poszczególnych klasach, dostosowanie sieci szkół do zmian demograficznych, racjonalizację wydatków ponoszonych na zadania oświatowe.

Przy wydawaniu opinii kurator oświaty powinien uwzględnić okoliczności wskazane w art. 89 ust. 1 u.p.o. jak termin likwidacji szkoły, zapewnienie możliwości kontynuowania nauki, powiadomienie rodziców uczniów likwidowanej szkoły, czy też - stosownie do art. 32 ust. 5-7 lub art. 39 ust. 3-4a u.p.o., zapewnienie dzieciom określonego transportu do szkoły. Kurator oświaty powinien dokonać oceny zwłaszcza w zakresie zagwarantowania uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz zagwarantowania uczniom bezpiecznych warunków dowozu i opieki podczas dowozu. W postanowieniu należy wskazać konkretne przepisy prawa, na których organ I instancji oprze swoją opinię.

Zdaniem Ministra, kluczowym jest zbadanie warunków nauki, wychowania i opieki w SP w Kiełpinie oraz SP nr 3 w Tucholi. Z materiału dowodowego wynika, że Kurator wydał opinię w tym zakresie w oparciu o dokumenty dostarczone mu przez dyrektorów ww. szkół. Minister stwierdza, że zgodnie z art. 68 ust. 1 u.p.o. dyrektor szkoły m. in. kieruje działalnością szkoły lub placówki, sprawuje opiekę nad uczniami, realizuje uchwały rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej, podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących. Natomiast zbadanie i ocena warunków szkoły i bezpieczeństwa uczniów w szkole, na potrzeby wydania opinii, o której mowa w art. 89 ust. 3 u.p.o., należy do zadań organu sprawującego nad szkołami nadzór pedagogiczny. Dlatego Minister, za konieczne do wyjaśnienia sprawy, uznaje przeprowadzenie oględzin/kontroli doraźnej przez Kuratora w SP w Kiełpinie oraz w SP nr 3 w Tucholi i zebranie materiału dowodowego pozwalającego na dokonanie oceny warunków lokalowych, wyposażenia oraz warunków realizacji wychowania przedszkolnego. Minister wskazuje, że przed przeprowadzeniem oględzin/kontroli doraźnej, Kurator powiadomi o tym Stronę (zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami prawnymi) i zapewni jej czynny udział w prowadzonych czynnościach, a następnie sporządzi stosowne protokoły, zapozna Stronę z ich treścią i dołączy je do akt sprawy. Konieczne jest bowiem wyjaśnienie wszystkich okoliczności i zebranie materiału dowodowego pozwalającego na dokonanie pełnej oceny bazy obu szkół pod kątem zapewnienia realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, realizacji wychowania przedszkolnego oraz innych zadań statutowych, a także bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole i w oddziałach przedszkolnych. Jeśli kurator oświaty stwierdzi, że nie zostaną spełnione wymogi wynikające z przepisów prawa, powinien to odpowiednio udokumentować i uzasadnić (w tym wskazać konkretny przepis prawa, który jego zdaniem został lub zostanie naruszony na skutek likwidacji).

W zaskarżonym postanowieniu organ I instancji wskazał, że do SP w Kiełpinie uczęszcza obecnie 79 uczniów w 10 oddziałach, w tym w oddziałach przedszkolnych i punktach

przedszkolnych 24 dzieci. W informacji dotyczącej bazy lokalowej i dydaktycznej dyrektor SP w Kiełpinie wskazał, że do punktu przedszkolnego uczęszcza 12 - 3, 4 - latków a do oddziału przedszkolnego 12 - 5 i 6 latków. Minister stwierdza, że zgodnie z danymi z Systemu Informacji Oświatowej (SIO, stan na 30 września 2024 r.), do szkoły tej uczęszcza 69 uczniów kl. I-VIII i 23 dzieci do oddziału przedszkolnego (7 - 6-latków, 16 - 2, 3, 4 i 5-latków). W związku z powyższym, oceniając ponownie zamiar likwidacji SP w Kiełpinie, koniecznym jest ustalenie właściwej liczby dzieci, które mają kontynuować naukę i wychowanie przedszkolne w SP nr 3 w Tucholi i zbadanie czy po likwidacji SP w Kiełpinie wszystkie dzieci będą miały miejsce we wskazanej do kontynuowania nauki szkole. Minister zauważa, że w informacjach uzyskanych przez Kuratora od dyrektora SP nr 3 w Tucholi przedstawiono dane na temat liczby sal, nie ma natomiast danych na temat sal przeznaczonych na oddziały przedszkolne. Dlatego też, przy ponownym rozpatrywaniu przedmiotowej sprawy koniecznym jest zbadanie i ocena bazy lokalowej tej szkoły pod kątem zapewnienia realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego, zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa, zweryfikowania jakie sale Strona planuje przeznaczyć na potrzeby oddziałów przedszkolnych. Jeśli Kurator stwierdzi, że sale te nie spełniają wymogów wynikających z przepisów prawa, to powinien to odpowiednio udokumentować (w tym wskazać konkretny przepis prawa, który zdaniem Kuratora mógłby zostać naruszony).

Istotną kwestią w przedmiotowej sprawie jest również dowożenie uczniów klas I - VIII likwidowanej szkoły oraz dzieci w wieku 2-6 lat do SP nr 3 w Tucholi. Kwestia zagwarantowania dowozu do szkoły oraz bezpieczeństwa w czasie transportu dzieci jest bardzo ważna i ma istotny wpływ na rozstrzygnięcie w sprawie, w szczególności kwestia dowozu dzieci młodszych (klasy I-III i dzieci z oddziału przedszkolnego i punktu przedszkolnego), wymagających specjalnej uwagi i troski podczas przebywania poza domem i poza szkołą. Z uwagi na podnoszone przez kuratora oświaty w zaskarżonym postanowieniu wątpliwości dotyczące zapewnienia dowozu dzieciom, prowadząc dodatkowe postępowanie dowodowe należy zgromadzić materiał pozwalający na stwierdzenie w sposób jednoznaczny, w jaki sposób gmina będzie realizowała obowiązek dowożenia w przypadku, o którym mowa w art. 32 i art. 39 u.p.o., oraz czy wszystkie uprawnione dzieci będą miały zapewniony transport do szkoły. W ramach postępowania wyjaśniającego należy ustalić, jak liczna grupa uczniów oraz dzieci z oddziału przedszkolnego SP w Kiełpinie i w jakich warunkach będzie dowożonych do SP nr 3 w Tucholi, jaka będzie odległość do szkoły (szczególnie dzieci zamieszkałych najdalej od szkoły), czas dowozu, czas oczekiwania na transport z domu do szkoły i ze szkoły do domu, ile i gdzie będą rozmieszczone przystanki. Należy ustalić, ile czasu dzieci będą przebywały poza domem, a także czy zostaną zapewnione bezpieczne warunki oczekiwania na transport do i ze szkoły. Dlatego też wskazane jest uzupełnienie materiału dowodowego pozwalające na ocenę w jaki sposób będzie realizowany dowóz uczniów biorąc pod uwagę ww. czynniki oraz jaki wpływ będzie miała zmiana szkoły na czas dowozu, w szczególności uczniów zamieszkałych w najdalszej odległości od szkoły. Ustalenie powyższych kwestii jest

szczególnie istotne w odniesieniu do dzieci uczęszczających do oddziału przedszkolnego SP w Kiełpinie, czy gmina zapewni dowożenie również dzieciom, wobec których nie ma takiego obowiązku (tj. wobec dzieci 2, 3- i 4-letnich). Jeśli kurator oświaty stwierdzi nieprawidłowości w zakresie dowożenia, to powinien je odpowiednio udokumentować.

Ponadto, jak wskazano powyżej, przy wydawaniu opinii kurator oświaty powinien uwzględnić wszystkie okoliczności wskazane w art. 89 ust. 1 u.p.o., tj.: m.in. zapewnienie możliwości kontynuowania nauki, czy też powiadomienie o planowanej likwidacji szkoły rodziców uczniów i kuratora oświaty.

Odnosząc się do powyższego, Minister zauważa, że w uchwale nr X/80/25 z dnia 14 stycznia 2025 r. w sprawie wniesienia zażalenia w przedmiotowej sprawie Rada Miejska wskazała, że przystępując do uchwalenia zamiaru likwidacji SP w Kiełpinie spełniła wszystkie warunki ustawowe zawarte w art. 89 u.p.o. Wskazano m.in., że o zamiarze likwidacji szkoły organ prowadzący zawiadomił, na 6 miesięcy przed terminem jej likwidacji, Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, właściwe związki zawodowe oraz pismami z dnia 17 grudnia 2024 r. znak: OR.0123.10.2024.JG (za potwierdzeniem odbioru) rodziców/opiekunów prawnych uczniów likwidowanej szkoły. Mając powyższe na uwadze, należy ustalić w sposób niebudzący wątpliwości czy gmina skutecznie powiadomiła rodziców uczniów o planowanej likwidacji SP w Kiełpinie, w tym rodziców dzieci z oddziałów przedszkolnych, bowiem od dnia 1 września 2025 r. ich dzieci miałyby prawo do kontynuowania wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych w SP nr 3 w Tucholi. Należy zgromadzić materiał dowodowy, na którym organ I instancji oprze tę konkluzję. Przeprowadzenie wskazanych czynności jest niezbędne do ustalenia czy gmina prawidłowo zrealizowała wszystkie warunki, o których mowa w art. 89 ust. 1 u.p.o.

Kolejną kwestią wymagającą wyjaśnienia jest sytuacja demograficzna szkół funkcjonujących na obszarze wiejskim Gminy Tuchola m.in. w kontekście wskazanego przez stronę zamiaru reorganizacji sieci publicznych szkół podstawowych polegającego na likwidacji innej szkoły funkcjonującej na obszarze wiejskim gminy, tj. Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie. Ponadto, Minister wskazuje, że w uzasadnieniu uchwały nr VI/50/24 nie przedstawiono danych demograficznych dotyczących SP nr 3 w Tucholi. Rozpatrując przedmiotową kwestię należy wziąć pod uwagę liczbę dzieci urodzonych w obwodach ww. szkół w latach 2010-2024 i ocenić zasadność zamiaru likwidacji SP w Kiełpinie w kontekście zapewnienia dzieciom równomiernego dostępu do edukacji i racjonalności sieci szkół podstawowych prowadzonych przez gminę.

Minister zauważa, że stanowiska, protesty czy petycje rodziców uczniów, lokalnej społeczności, czy grona pedagogicznego, choć ważne z punktu widzenia gminy, nie powinny mieć wpływu na rozstrzygnięcie kuratora oświaty, chyba że zawierają one informacje opisujące istotne dla sprawy okoliczności, które kurator oświaty powinien zbadać i wyjaśnić. Podobnie, jak nie powinny mieć wpływu na opinię kuratora oświaty w

sprawie zamiaru likwidacji szkoły takie okoliczności, jak sprawy pracownicze, tradycje szkoły czy rola szkoły w środowisku lokalnym.

Minister przypomina też, że wydanie na dzień dzisiejszy przez organ II instancji rozstrzygnięcia co do istoty (podtrzymanie negatywnej opinii kuratora oświaty lub uchylenie jej w całości i wydanie pozytywnej opinii) stanowiłoby de facto zastąpienie organu I instancji, a to z kolei doprowadziłoby do pozbawienia Strony możliwości rozpatrywania sprawy planowanej likwidacji SP w Kiełpinie w trybie dwuinstancyjnym. Dwuinstancyjność postępowania zakłada dwukrotne merytoryczne badanie danej sprawy przez dwa różne organy administracji z zachowaniem tożsamości podmiotów oraz przedmiotu postępowania.

Z uwagi na wydanie zaskarżonego postanowienia z naruszeniem przepisów postępowania oraz w związku z koniecznością wyjaśnienia zagadnień mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie, Minister Edukacji uznał, że uzasadnione jest uchylenie zaskarżonego postanowienia Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w całości i odesłanie niniejszej sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

Pouczenie: Na postanowienie służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszona za pośrednictwem Ministra Edukacji w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia. Wpis od skargi wynosi 100 zł. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów albo o przyznanie prawa pomocy.

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Henryk Kiepusza
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty